

Mål C-510/08

Vera Mattner

mot

Finanzamt Velbert

(begäran om förhandsavgörande
från Finanzgericht Düsseldorf)

”Fri rörlighet för kapital — Artiklarna 56 EG och 58 EG — Gåvoskatt — Fastighet på vilken en byggnad uppförts — Rätt till grundavdrag från beskattningsunderlaget — Olika behandling av personer med hemvist i landet och personer som saknar hemvist i landet”

Domstolens dom (andra avdelningen) av den 22 april 2010 I - 3556

Sammanfattning av domen

*Fri rörlighet för kapital — Restriktioner — Gåvoskatt
(Artiklarna 56 EG och 58 EG)*

I - 3553

Artikel 56 EG i förening med artikel 58 EG ska tolkas så, att de utgör hinder för en sådan lagstiftning i en medlemsstat i vilken det föreskrivs att det grundavdrag som vid beräkningen av gåvoskatt ska minska beskattningsunderlaget vid gåva i form av en i denna stat belägen fastighet är lägre, när givare och gåvotagare vid den tidpunkt då gåvan fullbordas har hemvist i en annan medlemsstat, än det grundavdrag som skulle ha tillämpats om åtminstone en av dessa vid samma tidpunkt hade haft sitt hemvist i förstnämnda medlemsstat.

Eftersom nämnda nationella lagstiftning innebär att tillämpningen av ett grundavdrag på beskattningsunderlaget avseende den ifrågavarande fasta egendomen villkoras av var givaren och gåvotagaren har sina respektive hemvist vid tidpunkten för gåvans fullbordande, utgör följaktligen den högre skatt som tas ut på gåvor mellan personer som inte har hemvist i landet en restriktion för den fria rörligheten för kapital.

En sådan skillnad i behandling kan inte rättfärdigas av att den avser situationer som objektivt sett är olika. När en nationell lagstiftning, i fråga om beskattningen av en fastighet som förvärvats genom gåva och som är belägen i den berörda medlemsstaten, jämföras, å ena sidan, gåvotagare som saknar hemvist i landet, vilka förvärvat fastigheten från en givare som saknar hemvist i landet

och, å andra sidan, gåvotagare som saknar eller som har hemvist i landet, vilka har förvärvat en sådan fastighet av en givare som har hemvist i landet, liksom gåvotagare som har hemvist i landet vilka har förvärvat nämnda fastighet av en givare som saknar hemvist i landet, kan den inte, utan att unionsrättens krav åsidosätts, medföra att dessa gåvotagare behandlas olika vid samma beskattning vad gäller tillämpningen av ett grundavdrag på beskattningsunderlaget avseende fastigheten. Det föreligger nämligen inte någon objektiv skillnad mellan dessa båda personkategorier, vad gäller formerna och villkoren för denna beskattning, som skulle kunna motivera olika behandling.

För övrigt kan inte den medlemsstat där gåvofastigheten är belägen, i syfte att rättfärdiga en restriktion för den fria rörligheten för kapital i enlighet med dess lagstiftning, göra gällande att det finns en möjlighet, över vilken den saknar inflytande, för gåvotagaren att komma i åtnjutande av ett liknande grundavdrag beviljat av en annan medlemsstat, såsom den medlemsstat där givaren och gåvotagaren hade sitt hemvist vid gåvotillfället, vilket helt eller delvis skulle kunna kompensera den skada som den senare åsamkats på grund av det reducerade grundavdrag som tillämpats vid beräkningen av den gåvoskatt som ska erläggas i förstnämnda medlemsstat. Detta gäller i ännu högre grad när den medlemsstat i vilken givaren och gåvotagaren har hemvist tillämpar ett lägre grundavdrag än det som beviljas av den medlemsstat i vilken gåvofastigheten är belägen, eller fastställer värdet på denna egendom till ett högre belopp än det som fastställts av sistnämnda stat.

Risken för kringgående av gåvoskattelagstiftningen genom flera samtidiga gåvor eller genom en överföring av en persons hela egendom medelst successiva gåvor som fördelas över tiden kan inte heller rättfärdiga en begränsning av det grundavdrag som tillämpas på beskattningsunderlaget när denna risk framstår som helt hypotetisk. Vad gäller eventuella senare gåvor har den medlemsstat i vilken en gåvofastighet är belägen visserligen rätt att säkerställa att bestämmelserna om arvsbeskattning inte kringgås genom uppdelade gåvor mellan samma personer. Risken för kringgående när det gäller gåvor mellan personer som inte har sitt hemvist i denna medlemsstat existerar emellertid även beträffande gåvor där en av de inblandade personerna har hemvist i den staten. Eftersom det, i syfte att förhindra sådana uppdelade gåvor, i den nationella lagstiftningen – när det gäller gåvor där en av de inblandade personerna har hemvist i landet – inte föreskrivs att ett reducerat grundavdrag ska tillämpas, utan på sin höjd att det fulla grundavdrag som föreskrivs för sådana gåvor inte får tillämpas mer än en gång på det beskattningsunderlag som framgår när samtliga berörda gåvor läggs samman,

kan tillämpningen av ett reducerat grundavdrag för det fall gåvan sker mellan personer som saknar hemvist i landet inte anses utgöra ett lämpligt medel för att uppnå målet att undvika ett sådant kringgående.

Den ifrågavarande lagstiftningen kan inte heller rättfärdigas av behovet att upprätthålla det nationella skattesystemets inre sammanhang, eftersom den skattemässiga fördel som i den medlemsstat där gåvofastigheten är belägen följer av att ett fullt grundavdrag tillämpas på beskattningsunderlaget, när gåvan inbegriper åtminstone en person med hemvist i denna stat, inte kompenseras i denna av något visst skatteuttag i form av gåvoskatt.

(se punkterna 28, 35, 38, 42, 44, 46, 48–51, 54–56 och domslutet)